СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 52. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 5. марта, 1925. — VOL. XXXIII. No. 52. Jersey City, N. J., Thursday, March 5, 1925. THREE CENTS

Фармерські сенатори ведуть обструкцію.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Сенатори з фармерського блоку, обурені на сенат за відкинення проектів про поміч фармерам, счинили в сенаті обструкцію та довгими промовами та ріжними формальними внесеннями загатили законодатну роботу конгресу в послідні дорогі хвилі його існовання.

Обструкцію провадив сенатор з Небраски Говел. Через сю обструкцію сенат не мав часу застановитися над проектом встановити осібне бюро прогибіції, котрий уряд хотів доконче бачити ухваленим.

ВІДКРИЛИ НОВІ НАДУЖИТТЯ НАД ЖОВНІРАМИ-КАЛІКАМИ.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Спеціяльний комітет палати послів, що досліджував діяльність організації „Національна Ліга Жовнірів-Калік", предложив палаті звіт, в котрім розкриває надуживанне фондів організації для особистих цілий начальників організації.

Комітет стверджує, що організація не додержала публичної обіцянки, даної при збиранню фондів від громадянства.

ПРОТЕСТУЮТЬ ВИБОРИ СЕНАТОРА.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Проти вибору сенатора Брукгарта з Айови внесено протест до виборчого комітету сенату. За сим протестом стоять републиканці, бо сенатор Брукгарт, що колись був републиканцем, кандидував при виборах з рамени поступовців. Сенатор Брукгарт каже, що се пімста його політичних противників.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ЗА СВІТОВИМ СУДОМ.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Палата послів заявилася нині 301 голосом проти 28 за резолюцією, котра домагається від уряду як наскоршого приступлення до світового суду.

Сю резолюцію предложив по довгій дебаті комітет заграничних справ.

Своїм голосованнем палата послів станула видно на становищи, що, хоча справи заграничної політики належуть до сенату, але палата послів має права висказувати про неї свою опінію.

ПРАЩАЮТЬСЯ З ГЮЗОМ.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Чарлз Гюз, дотеперішний секретар стейту, котрий вступає зі свого уряду з днем 4. марта, попращався нині зі своїми урядниками.

Зі завтрішним днем його місце обнимає новий секретар стейту Френк Б. Келог.

ЧУТКИ ПРО НАБЛИЖАЮЧЕСЯ ВСТУПЛЕННЄ МІНІСТРА ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН, 3. марта. — Коли представники газет спитали міністра війни Вікса, скільки правди є в чутках, що він має вступити зі свого уряду, Вікс заявив, що се лищень догади, але не заперечив виразно чутки.

ЗА ДІТОЧИЙ ЗАКОН.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 3. марта. — Судовий комітет сенату стейтової леґіслятури постановив не вирішувати справи зміни американської конституції в напрямі надання федеральному конґресови права видавати закони про діточу працю по фабриках, але предложити справу під голосованнє всего населення стейту.

ХОЧУТЬ ТЯГНУТИ ЗИСКИ З ДОМІВ ГРИ.

РІНО, Невада, 3. марта. — В стейтовій леґіслятурі внесено проект закона, щоби домів гри не заборонятн законом, але встановляти на них високі податки. Так, приміром, доми гри малиби платити від кождого столика гри по 1,000 долярів за лайсенс.

ОБЖАЛОВУЮТЬ ЛІКАРЯ ЗА ВБИТТЄ СВОЄЇ ДОЧКИ.

ДЕНВЕР, Колорадо, 3. марта.— Стейтовий суд почав процес проти дра Гаролда Брейзера, місцевого лікаря, за вбиттє власної дочки, 32-літної каліки, Гейзел Брейзер. Як каже прокураторія, лікар забив її, захльороформувавши її. Лікар каже, що він не може пригадати собі подій дня, коли скоївся злочин.

СМЕРТЬ В ОГНИ.

БРУКЛИН, Ню Йорк, 3. марта. — Підчас пожару 4-поверхового дому на улиці Джансона в Брукліні погоріло 4 особи, а 9 других віднесло тяжкі попарення. З них одна особа померла від попарень в шпиталю.

Пожар счинився в сутеренах над раном і обняв цілий дім так скоро, що заким заалярмовано людий на верхних поверхах, дорога до їх утечі вже була відтята.

СПРАВА КАРОЛІ ЩЕ НЕ ВИРІШЕНА.

Вашингтон, 3. марта. — Адвокати мадярського ґрафа Каролі першому президентови мадярської републики,котрому дозволено приїхати до Злучених Держав, як що він буде мовчати в політичних справах заявляють, що справа ще не полагоджена, але вони рішилися ждати на нового секретаря стейту Келоґа з дальшими кроками проти американького уряду, котрий вони посуджують о заговір з мадярським проти Каролі.

КАТОЛИКИ МАЮТЬ ВЖИВАТИ РАДІЯ ДЛЯ ШИРЕННЯ СВОЄЇ ВІРИ.

Ню Йорк, 3. марта. —На зборах Ліги Католицької Злуки, що відбулися в готели Астора, постановлено поширити организацію з нагоди св. Року та почати ширеннє римо-католицької віри серед католиків, для сеї цили мають вживати радія, при помочи котрого католицькі Монахи Півліністи мають проповідувати до некатоликів

КАРАЮТЬ ОСТРО ЗА ПРОСТУПЛЕННЄ ПРОГИБІЦІЙНОГО ЗАКОНА.

Ню Йорк, 3. марта — федеральний суд у сьому місті почав карати остро всіх поставлених перед нього за нарушеннє прогибіційного закона. Найнисша, яку суд закладав нині за такий проступок, була гривна в сумі 250 долярів.

САМОВБИЙСТВО.

Ню Йорк, 3. марта. — Морес Паркер богатий банкир, поповнив тут самовбийство в одному клюбі, пробившися цвяхом до розбивання леду. В листах, які лишив подав за причину очайдушного кроку злий стан здоровля.

КІЛЬКО КОШТУЄ СНІГ?

Ню Йорк, 3. марта. — Зелізниця Лонг Айланд обчисляє, що вона видала в січни на відвертанне снігу понад 80,000 долярів.

ЗАСУД БЕЗ ПЕРЕСЛУХАННЯ НА ДОНОС.

Дня 13. лютого, 1924, наслідком доносу покарала львівська поліція громадян Петра Давидовського, Петра Сенюту і Івана Вовка за переступство цісарського розпорядку з дня 20. квітня 1884. ч. 9, 6, доконане мнимою демонстрацією підчас минулорічного Йордану, семиденним арештом, який п. Давидовському замінено на грошеву кару. Ніякі відклики і заходи не помогли. Інтересовані запитують кого треба, чи можна карати арештом і гривною громадян, за уроені доносчиком переступства, без їх переслухання.

МІЖ ПОЛЬСЬКИМИ СУДДЯМИ.

Недавно призначено апеляційним суддією у Львові якогось пана Кіраба з Варшави, котрий не має навіть університетських студій. Ця „номінація" викликала велике обурення між польськими суддями у Львові, а навіть знаний зі своєї вшехпольської марки „Звйонзек Сендзюв польскіх Малопольскі всходней" на чолі якого стоять судді Шнайдер і Шайна вніс якесь грізне меморандум до міністерства справедливости у Варшаві, в якому виводить, що цей факт підриває довіря в польську справедливість і понижує судейський стан у Польщі. Зновуж львівська „Ґазета поранна" в числі з 31. м. м. доносить, що в Олькуши почалася боротьба між адміністрацією і судовою влаою, яка скінчилася тим, що староста зневажив суддю, який його був арештував. — Відносний староста був засуджений на один місяць арешту, але суд апеляційний в Варшаві очевидно звільнив його.

„ЧОРНИЙ КЛЮБ" У ВИННИКАХ.

Дня 27. м. м. прийшов до Пінкаса Бретта у Винниках якийсь замаскований чоловік і доручив лист в чорних обвідках, в якому якийсь „Чорний клюб" домагається зложення 100 золотих на означеному місці біля тзв. „цісарської "керниці за фабрикою тютюну. Таді самі листи почтою зі Львова дістали инші грошевиті громадяни Винник. Повідомлена про зміст листів поліція зробила на означеному місці засідку і небаром цілий „клюб" в особах двох винницьких дармоїдів Маєвского і Ґужицкого опинився під ключем.

САМОГУБСТВО БАТЬКА ЧИСЕЛЬНОЇ РІДНІ.

Недавно була львівська політехніка місцем родинної трагедії. Політехнічний возний, Антін Савіцький, батько девяти дітий, прийшов додому пяний, а піднявши бешкет з жінкою, виняв з кишені тубку сильного сублімату, випив його. По страшних, двогодинних муках, нещасний самогубець сконав. Причиною самогубства була крайна нужда ценате і випливаючі відтіль родинні непорозуміння.

ЩО КОШТУЄ ВИРІБ АЛЬКОГОЛЮ В ПОЛЬЩІ.

На витворенне 100 літрів чистого 100-процентового алькоголю треба більш менш 18 сотнарів бараболь і 3 сотнари вугля. Цього року згідно з ухвалою спіртової ради мається виробити в Польщі 120 міліонів літрів чистого алькоголю. На то треба отже буде зужити около 21 міліонів 600,000 сотнарів бараболь і 3 міліони 600,000 сотнарів вугля.

НЕМА ЩАСТЯ ЗІ СРІБНИМИ ГРІШМИ.

По цілій повені паперових грошей появились були в Польщі остаточно зрібні двозолотівки. Не подобались вони нікому і вони їх стягнули назад. Публика жила надією на кращі. І ось тепер випущено однозолотівки тогож самого зразка, як попередні і так же погано виконані. Польська преса знову підняла крик. І ці певно теж будуть стязнені. От, як нема щастя то нема.

НАСЕЛЕННЄ МОСКВИ.

З Початком 1917 р. населення Москви досягло двох міліонів голов з горою. Революція відбилася на зрості московського населення дуже некорисно і щойно з 1921 р. починаючи, воно начало помітно побільшати. До червня 1924 р. населення Москви піднялося до 1.722.000 голов при чому завважено вменчення проценту смертности, а число вінчань збільшилося одва і пів рази, в порівнанні з довоєнним часом.

СВЯТИЙ ЛЕНІН.

З приводу роковин смерти Леніна одержав Чічерін телеґраму представництва одної з манджурських ґуберній такого змісту: „Ваша Ексцеленціє! Дня 21. січня припадають роковини смертиЙогоЕксцеленції пана Леніна. Хоча він, фізично беручи, перейшов у вічність, то його діло є безсмертне і ми є найглибше переконані, що всі громадяне радянського союза поставлять його в почот богів".

ПОЛЯК НА „РІДНУ ШКОЛУ".

Редакція львівського Діла одержала одночасно з переказом на сто золотих отсей польський лист, який в українському перекладі звучить:

„Хвальна Редакціє!. Не пишу по українськи, тому, що української мови не знаю. Посилаю сто золотих на українську освіту, на „Рідну Школу", як першу сплату довгу затягненого підчас війни в Америці від бл. п. Володимира Гриневецького, якому справа українського народу так дуже лежала на серцю. — **Др. С. Богуславський".**

ЗАГРОЖЕНА ОЗИМИНА.

В наслідок лагідної зими і браку снігу розмножилися на наших полях миші, що до решти винищують озими засівів. Польська адміністрація, яка це бачить переводить статистику знищень, але з допомогою не спішиться.

ЗА БОМБИ НА УНІВЕРСИТЕТІ

Дня 2. лютого цего року розглядав окружний суд у Варшаві справу бомбового атентату в університетському будинку з дня 29 мая м. року. Жертвою атентату впав проф. Оженцкі, при чому ушкоджено льокаль „Братньої допомоги".

Вже розписані вибори другого президента німецької републики

БЕРЛІН, 3. березня. — Німецьке правительство розписало загальні вибори президента Німеччини на 29-ого с. м.

(Вибори президента держави в Німеччині не мають такого великого значіння як наприклад в Злучених Державах. Вибір президента в Злучених Державах се вибір цілої адміністрації републики на 4 роки, яка вповні залежить від власти і волі президента. В Німеччині президент не тішиться такою великою властю ані силою. Його вибір там не означує жадної політичної зміни, яка залежить в цілости від більшости німецького федерального парляменту (райхстаґу). З уваги на те вибір президента в Німеччині се другорядна справа).

ПАМЯТИ ЕБЕРТА.

БЕРЛІН, 3. березня. — В четвер рано всі робітники і службовики в Німеччині здержать працю на 15 хвиль і дзвони в церквах будуть дзвонити для віддачі останнього споминну покійному президентови Німеччини Фрідріхови Ебертови.

ФРАНЦІЯ І ВАТИКАН.

ПАРИЖ, 3. березня. — Бувший президент Франції Пуанкаре осуджує скасованне французької амбасади при Ватикані. Він каже, що може сенат відкине постанову палати послів, одначе се ніщо не поможе, бо палата послів не ухвалить гроший на ту амбасаду.

АМБАСАДОР ГОВТОН ІДЕ ДОМІВ.

ПАРИЖ, 3. березня. — Сюди приїхав американський амбасадор з Берліна Еленсон Б. Говтон, котрого президент Кулидж іменував амбасадором в Лондоні.

Він наперед їде ще до Америки, а відтам скоро вернеться на своє нове становище в Лондоні.

ТУРЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО УСТУПИЛО.

ЦАРГОРОД, Туреччина, 3. березня. — Турецьке правительство Фєті бея уступило наслідком бунту Курдів у східній Малій Азії проти влади Мустафи Кемала паші.

(Як відомо, у східній Малій Азії вибухло повстаннє Курдів проти „републиканської" диктатури Мустафи Кемала паші під проводом Шеіка Саіда. Повстанці домагаються самоуправи для Курдистану і вже проголосили князя Селіма, сина бувшого султана Абдула Гаміда, королем, зглядно султаном Курдистану. Вони хотять його теж проголосити халіфом, себто релігійним зверхником магометан, бо, як кажуть, нема магометанства без халіфату).

БУНТ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ВЛАДИ.

ТОКІО, столиця Японії, 3. березня. — З Владивостока (головної пристані Зеленого Клина, над Тихим океаном) повідомляють, що там вибух бунт серед моряків, які збунтувались проти большевицької влади.

Бунтарі убили большевицького представника Карпенка.

АЖ ТЕПЕР.

МОСКВА, 2. березня. — Большевицький „совнарком" (совет народних комісарів) видав декрет, яким запоряджує, щоб усі дідичі (поміщики), які ще остались на частинах своїх посілостий, покинули їх не пізнійше як 1-ого січня, 1926.

Сей наказ позбавлює дідичів з решти посілостий, які ще були досі остались в їх руках, а які нарік в цілости перейдуть в руки селян.

Одначе рівночасно „совнарком" постановив оставити на землі тих дідичів, котрі служили в „червоній" армії, або помагали в большевицькій „революції", або в адміністрації большевицької влади.

Прогнані дідичі можуть дістати землю але в далеких сторонах, де большевицька влада переводить кольонізацію, і не більше як дістають селяни.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ ЗЕЛІЗНИЦЬ.

БЕРН, столиця Швайцарії, 2. березня. — Швайцарія дістала позичку в Голяндії в сумі 50,000,000 франків на 5% на електризацію зелізниць.

ЩЕ Й ЗАДОВЖИВСЯ.

ПАРИЖ, 25. лютого. — Син американського ґенерала, ґовернора Філіпін, Леонарда Вуда, лайтнат Осборн Вуд, не тільки, що програв тут більше як міліон долярів, які торік здобув на біржі в Ню Йорку, але ще й задовжився тут на $40,000.

В Біярріц, у Франції, він зміняв безвартний чек на значнійшу суму в тамошньому касині гри і власник касина хотів його арештувати, але сказав, що пожде кілька днів, щоб дати йому змогу направити промах.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сиrі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Палестина і Галичина.

В Палестині є міліон Арабів, 100,000 Жидів і кількадесять тисяч християн.

Значить, Жидів там значна меньшість. Але Анґлія, занявши її підчас світової війни від Туреччини, віддала під верховладу тій жидівській меньшости.

Керманичем сеї палестинської політики був лорд Балфор, котрий тепер на запрошенне Жидів вибирається в гостину до Єрусалима, столиці Палестини, де Жиди обіцяли йому уладити величаве принятте.

* * *

Та перед його виїздом немов бомба вдарила в Лондоні осторога, яку вислали туди Араби Балфорови.

Араби (вони расою семіти як і Жиди, але мають окрему мову і належать до віри магометанської) остерегли його, щоб не їхав до Палестини. Колиж він не послухає остороги, то заповіли йому згори, що се не буде радісне принятте Палестинцями, зле день жалоби. В день його приїзду, кажуть Араби, усе арабське населенне зійдеться на жалібні протестаційні зібрання, які ухвалядь резолюцію проти жидівського панования з ласки Анґлії, над арабським народом, а всі арабські ґазети в Палестині на знак жалоби вийдуть того дня в чорних обвідках.

* * *

Не знаємо, чи старий Балфор піде за голосом арабського народу і не поїде веселитися з Жидами в Палестині серед загального смутку і жалоби поневоленого арабського народу. Але як поїде, так се запишеться чорними жалібними буквами в новітній історії Анґлії.

Араби ніколи того не забудуть, як і ніколи не погодяться з верховладою жидівської меньшости над собою. А коли остаточно побідить їх правда і сила, пригадають сю сторінку й Анґлії і цілому світови.

* * *

Такусаму долю як народови арабському приписали аліянти разом з адміністрацією покійного Вилсона і нашій українській Галичині.

Там теж розмірно не більше Поляків як Жидів у Палестині, а вони злегковажили 4-міліоновий український нарід краю і віддали його під верховладу польської меньшости.

Тепер більшість мусить вести важку боротьбу проти окупації, яка ще може протягнутись роками. Та коли й український нарід в Галичині як арабський в Палестині осягне остаточну повну побіду правдою і силою, то теж пригадає сим, що видали його в неволю, сю сумну чорну картку новітньої історії.

Але покищо треба боротись проти палестинської і галицької політики аліянтів і проти назначених ними окупантів, безоглядно і безпощадно.

Аж так було.

Вчера подали ми кореспонденцію дра Кирила Трильовського про спомини польського політика і фінансіста пок. дра Льва Білинського.

В тих споминах м. і. др. Білинський написав таке:

> Тогосамого дня, коли я представився Пілсудському, поїхав я на королівський замок, щоби представитись президентови міністрів Падеревському і його жінці, бо звісна річ, пані Падеревська властиво правила Польщею за посередництвом свого чоловіка. Як учить загальна а і польська історія, такі відносини не були ані нормальні ані для народу корисні. Однак в даному випадку було-б се може для Польщі меньшим злом, бо пані Падеревська посідала більше політичного змислу ніж її фантастичний чоловік.

* * *

Ну, і такі голови польські створили „велику" Польщу і завоювали й чужі землі, між іншими і нашу Галичину з Лемківщиною та західну Волинь, Полісся і Холмщину.

Се видно, що не треба розуму для збудовання держави, коли є чужі баґнети, як в тому випадку баґнети французькі.

Тільки що такий неприродний твір, що виріс з людської глупоти і чужих баґнетів, довго не встоїться. Бо вправді польської глупоти а ля Падеревського можна назбирати гори цілі, але баґнети французькі дуже а дуже непевні. Французькі симпатії дуже змінливі. Вони ідуть під подувом вітру від золота і від сили. Ледви сей вітер повіє з інших сторін, так Франція оставить Польщу під дурного хатою без своїх баґнетів...

Добрий музика, та кепський політик.

(З нагоди нових виступів Падеревского на концертовій естраді в Римі).

II.

Часи Падеревского, заки ще Біліньскі поставив тих своїх 10 пунктів описує Біліньскі ось як:

„Кождий з міністрів, часто мало фаховий, але все дуже відданий справі та патріотичний розпоряджав які мають бути зроблені видатки признані ним за потрібні, але і не думав звідки ті видатки покрити.

Декотрі устроювали собі свої власні доходи (нпр. з кар за лихву), котрими розпоряджували вповні самовільно, уділювали з них пожички чи субвенції і т. ин. — Міністри фінансів не держали руки на готівці „Центральної Каси", а попередник Біліньского Карпіньскі прямо її зніс, а передав її чинности касі пожичковій.

„Кождий міністер приймав собі урядовців скільки захотів та признавав їм платні та контрактові гонорарі цілком після свого захотіння.

„Міністри виїзджали собі на власну руку за границю або висилали урядовців на закупи, цілком довільно. Славною була подорож міністра публичного здоровля впрочім дуже бравого дра Янішевского, котрий найперше сам, а пізнійше мабуть через Падеревского закупив у Франції таке множество санітарних матеріялів, автів і т. ин., що й сам николи ну був годен ствердити висоти ціни купна.

Уже за часів мого міністерства оповідав в комітеті міністрів ґенерал Ромер, висланник до закупів зі сторони міністра війни, що єще й тоді стояли по залізничих стаціях численні ваґони з польськими санітарними припасами, що чимраз більше псувалися.

Річ очивидна, що так ті, як і всілякі инші, більше або менше злишні товари (поминувши очивидно харчі та війскові прилади) куповано на борг, під менше або більше лихвярськими услівями. Кождий міністер признавав собі право сягати по заграничний кредит і не лиш товаровий але і грошевий.

„Коли отже обняв я портфель міністра фінансів то навіть ніхто не знав, як є великою сума заграничних довгів".

Взагалі так у міністрів, як і у польських заграничних послів виявилася прямо пристрасть до ріжних закупів заграницею. Біліньскі цего не говорить, але з його слів так і пробиваеся той погляд, що тут **розходилося головно о провізії**, які казали собі сплатити від заграничних купців ті ріжні „покупателі".

Строгі зарядженя Біліньского не подобалося їм отже, а вже найбільше самому Падеревскому, хоть і він підписав був тих 10 пунктів Біліньского. Пішли отже в рух ріжні стараня і інтриґи, щоби за всяку ціну позбутися „скупаря" та „Австріяка", що преці старався запровадити в польських фінансах якийсь порядок. — Остаточно Падеревскі зі своїми „покупцями" виіли Біліньского з міністерства, але і сам Падеревскі зі своїми „покупцями" виіли Біліньского з міністерства, але і сам Падеревскі мусів піти в дураки.

Біліньскі уступаючи вніс на руки Пілсудського яко голови держави меморанд, в котрім подав страшну картину господарки Падеревского і його ендецьких (вшехпольських) приятелів.

В своїх споминах пише Біліньскі:

„Ухвала що до моеї димісії запала около 1. грудня 1919 р. але моя особиста справа повстала вже кілька неділь скорше".

Повстала вона з цего, що Падеревський будучи в жовтни в Англії закупив по лихварських цінах масу військових мундурів, а Біліньскі не хотів за них платити, бо були злишні, так як Польща вже закупила була досить мундурів у Франції.

На засіданню ради міністрів Паеревскі підніс жалобу на Біліньского, що той закидує йому безправне предприняте закупів на міліярдові суми, але Біліньскі обстоював свое становище, а другі міністри мовчали та скарг Падеревского не піддержали.

Остаточно Біліньскі бачив, що не має нічого до роботи серед таких обставин і уступив, але дочекався тої сатисфакції, що його наслідник В. Ґрабскі, (що тепер є міністром президентом і заразом міністром фінансів) в листі до нього признав йому повну слушність.

Ось такі ремінісценції з часів урядованя п. Падеревского а то на підставі споминів Біліньского — узнав я за відповідне подати отсе Шан. Читачам „Свободи", а то з тої нагоди, що п. Падеревскі знову в послідних часах виплинув на сторінках світової преси, лише що цим разом вже лиш яко музика. Виступав він недавно на концертах в Римі і викликав своєю грою — як стверджують тамошні часописи — величезне одушевлене.

Та я не забуду ніколи виреченя пок. І. Франка на однім вічу в Снятині десь біля 1890 року.

Сказав він тоді в прянорovленню до одного тодішного (і тепер ще жиючого) галицько-українського політика: „Можна бути добрим чоловіком, та кепським музикою". З Падеревським вийшла инша історія: він є добрим музикою та добрим патріотою, але був за то дуже кепським політиком, орудієм в руках своеї амбітної жіночки. Виходить на таке, що — мовляв: швець знай своє шевство, у кравецтво не мішайся! І у нас, на берегах наших великих рік, коли перед 6-ма роками приходилось нам будувати дві наші держави та лучити їх потім „во єдино" — було богато таких шевців, що насильно хваталися за кравецтво, чи радше таких, що просто від писання драм і новель ускокували в політику, або від писання історії бралися за роблення історії. Не вийшло це на добре нашому народови і ми доси нарікаемо на це, хоч, як то кажуть Німці — бідні люди варять на воді, а одна наша пословиця звучить: на безрибю і рак риба.

Ми кроваво відпокутували за це, що не мали у відповідну пору відповідних людей до розпорядимости. Під теперішну пору много і старих грішників, а ще більше молодих людий перед котрими будучність ще отверта — живуть на чужині, між народами політично виробленими та з випробуваними методами політичної роботи.

Чи користають же наші люди і старші і молодші з цеї нагоди, чи вдивляються у те бурхливе політичне життя народів, між котрими їм судилося жити або від них навіть і заводову науку переймати?

Чогось щемить мое серце, коли ставляю собі таке питанне, бо виджу, що сотки наших людий на чужині глядять і не бачать, слухають і не чують, а радше не хотять бачитя і не хотять чути того, що навкруги них діється і що грімкими сурмами голосять.

Чи це дієсь з лінивства думки і браку почину, чи в наслідок обременення інтелекту давною стократь проклятою кружковщиною і програмщиною — цего я не берусь на цім місци розбирати. Та простіть мені Чесні Читачі коли позволю собі тут зацитувати сам себе з одного недавнього американського видавництва:

„Без свобідної Вітчини і найкращі програми — чорта варті!".

І коли це мое твердженє правдиве, то мусимо очивидно пильно придивлятись якими методами ішли другі народи до осягнення першої частини цего речення, а в цім допоможе нам не мало їх досьвід так в позитивнім як і неґативнім значенню. Досвід Поляків зі знаменитим польським грачем на фортепяні виказав що умінbackня грати на фортепяновій клявятурі еще не дає певности, що дотичний мистець зуміє таксамо вміло грати на клявятурі, що складається з тисячних інтересів, напрямів і змагань живого національного орґанізму.

Факт, що так політично вишколений нарід як Поляки (говорю очивидно о інтеліґенції) допустився на самих початках своеї державности такого промаху, може нас бодай потішити зглядом пороблених нами промахів „їм же ність числа" а заразом навчити нас, щоби при наблищій, коби лиш і що найскорійшій, нагоді шукати кращих керманичів для свіжо збудованого національного корабля...

Др. К. Трильовський.

ПОДЯКИ

Я низше підписана складаю сердечну подяку У. Н. Союзови, а іменно Головному Урядови У. Н. Союза і всім його членам за уділенне мені запомоги в сумі $50.00 з фонду убогих. Ся сума велика поміч для мене бідної, що слабую уже через два роки. А тут мов з неба дар став потіхою в хаті. Се дар від нашого мов рідного батька — У. Н. Союза, котрий ніколи не забуває за бідних. Браття і Сестри Українці, маємо тут в Америці найбільшу і найкрасше розвинену організацію У. Н. Союз, до котрого повинен кождий Українець і Українка належати без якоїнебудь ріжниці, бо се організація не партійна а родня, то є усього українського народу. Отже повинен кождий Українець належати до Українського Народного Союза, бо де злука, там і сила. Найже зростає в тисячі і тисячі членів У. Н. Союз, бо се Батько, що потішає нас у смутку і в нещастю.

Таксамо складаю сердечну подяку Тов. Свобода, усім членам, котрі також мене запомогли у сумі $50.00. Нехай зростає Тов. Свобода у сотки членів, бо се товариство не партійне, а запомогове.

Анастазія Марків,
членица відділу 194 У .Н. Союза в Ню Йорку, Н. И.

Bath, N. Y.

Прошу шановну Редакцію помістити тих апру слів в часописі Свобода, щоби знали занедбуючі себе Українці, що значить приналежати до У. Н. Союза.

Складаю сердечну подяку тим всім жертводавцям з Балтімор, Мд., з відділу 320-го У. Н. Союза, за дар, котрий получилам в сумі $25.00, що були зібрані через чесного Брата Петра Боднара. Жертвували слідуючі:

П. Боднар $2.25, І. Дольний, О. Івахів, В. Іваневіч, А. Кармазин, І. Бойко, Т. Никула, Д. Карбаник, Г. Шулька, І. Стадольний і И. Семенків по $1.00; М. Круж, І. Гвера, Я. Семенків, И. Олиняч, І. Пирижук, Л. Риминюк, М. Маґура, Г. Дютух, Т. Кащак, Я. Куволевіч, В. Мороз, П. Сименовиg, П. Кориновчук, П. Мормаш, Д. Дацук, Г. Іваневіч, С. Кусик, Т. Захарчук, И. Захарко, В. Байда, И. Приймак, И. Накрийко і Г. Захарко по 50 ц.; П. Козак, И. Диньскі, А. Самчук, І. Микитюк, В. Соровчак по 25 ц.

Сердечно дякую тим добрим людям, котрих серце здригнулось за нами бідними нагими і голодуючими зі шістьма дітьми, де голодом і холодом перебулисьмо величезну зиму, куска хліба не знаходилося в нашій зимній хаті, підчас коли мій муж терпить тяжкі болі 2½ року по шпиталях, тоті гроші, що прислали мені згадані Українці стануть мені великою помочію для мене і для моїх дітий. За се ще раз сердечно дякую тим добродіям і сохрани Господи людий від такої нужди, яку я з дрібними дітьми перебула.

Далі пригадую кождому Українцеви як і Українці не опускайтеся ніколи щобисьте не належали до ніжадної орґаізанції, але один другого заохочуйте до У. Н. Союза, як рівнож до Братств задля того, що братська каса поможе Вам за нашого життя а У. Н. Союз поможе вашій родині по смерти Ваших мужів та батьків, та щобисьте не просили в людий милостині як я прошу тепер.

Марія Велга.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Обсерватор, Филаделфія, Па. — Ми вже подали були згадку про отворенне Січового Дому в Филаделфії. У Ваші місцеві спірки не хочемо встрявати, бо вони обходять лиш Филаделфійців. Коли непорозуміння стануться порозуміннями, радо дамо їм місце у Свободі для прикладу другим громадам.

Читач Свободи, Боффало, Н. И. — Спадкові справи в Галичині найліпше полагодите через адвоката д-ра Володимира Бачинського у Львові. Адреса: Dr. Wladymyr Baczynsky, ul. Kosciuszka 1 A, Lemberg East Galicia.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

86.

Клифтон, Н. Дж.

Зближається конвенція У.Н. Союза. Зідуться делеґати та радити муть над добром української гордині сеї могучої нашої орґанізації на чужині, в котрої клич є: Прийдіть до мене всі поневолені Українці без ріжниці партій і пеерконань до одної орґанізації під оден прапор, на котрому напись „Вільна Соборна Україна.

Так, ідьте делеґати і радьте щиро над нашою оґанізрцією, одинокою розрадою в смутку, горю і нещастю. Радьте також і над долею нашої поневоленої вітчини, як прискозити визволеннє всіх українських земель з ворожих окупацій. Радьте щиро, щоб сей день конвенції був днем історичним, з котрого мають вийти користні пляни до виконання, щоби наша орґанізація У.Н.С. зросла в силу. Обдумайте плян, якби стягнути всю нашу еміґрацію до У.Н.С.

Читаючи ряд ріжних проєктів в Свободі ,хочу і я причинитись до тих, що дають щирі проєкти для добра нашої орґанізації та поневоленої вітчини.

1. Щоби конвенція У.Н.С. відбувалася, що 4 роки і то місце конвенції має бути в місці осідку орґанізації, через що будуть менші кошта, як перевіз книг, то що.

2. Щоб „Свобода" виходила на дальше дневником, але на 6 сторін. Ся справа не є маловажною, зваживши, які користи дає народови преса, а то ще і в так важку хвилю для нашого поневоленого народу. Всі народности мають свої великі часописі, котрі стоять на сторожи їх прав. Правда, наша часопись Свобода до тепер стояла на правдиво національним ґрунті і заохочувала читачів до боротьби за Україну. Однак 4 сторони для нашої еміґрації в Америці замало.

Сумно дивитись нераз, як дехто не маючи що читати йде купує ворожі часописі.

Отже з побільшеним виданнем Свободи буде велика користь для членів У.Н.С. і для цілої укр. еміґрації.

3. Щоби Свобода подавала найновійші вісти зі всіх українських земель, та щоб навязала зносини зі старокраєвими партіями, котрі стремлять до визволу України.

4. Щоби свобода виходила на неділю на 10—12 сторін.

5. Теперішньому [illegible] урядови признати вотум довіря, бо за господарки сего уряду наша орґанізація не мала жадного клопоту, а противно ішла вперед і через чесну і солідну працю теперішних урядників орґанізація зросла в силу.

6. Щоби дотеперішний уряд У.Н.С. зістав надальше той самий.

7. Щоби для дітий ,що стоять в молодечім Союзі видавано часопись, чи які книжочки, щоб діти набирали знання про свій народ. Се принесе користь, бо одно діти через читання наберуть патріотизму і любови до укр. народу, а друге тим щораз більше дітий буде вступати. Недаймо нашим дітям загинути для України. Се наша будучність.

8. Щоби члени, котрі довше стоять в У.Н.С. діставали якісь опусти, подібно, як в американських асекураціях дивіденди.

9. Щоби збільшити запомоги. Трапляєсь, що член впаде, чи в невилічиму слабість, чи то каліцтво, то дотеперішна запомога цілком замала, через що богато вступають до американських асекурацій.

10. В справі рідного краю.

На конвенції мається говорити над політичним становищем Рідного краю, бо ми ж члени, як хочемо дбати о добро нашої орґанізації, так мусимо і подбати про рідний край, бо [illegible] про него подбає, як не якась велика орґанізація, якою є У.Н.С.

11. У.Н.С. повинен навязати стислі зносини з рідним краєм і все взивати своїх членів до боротьби і помочі краєви.

Деякі фонди, які члени при вкладках платять зменшити, а на томість завести фонд боєвий на поміч рідному краєви.

13. Щоб з нагоди 16 конвенції У.Н.С., конвенція ухвалила виасиґнувати з каси У.Н.С. 1000 дол. на Рідну Школу в Галичині і другі народні ціли. Наша орґанізація на тім не потерпить а збільшиться, бо У.Н.С., не тільки стане помочю своїм членам, але і в Рідному Краєви.

14. Щоб всі члени У.Н.С. обовязково платили народний податок 25 цнт. в місяць, так довго, аж поки Україна не стане вільною.

При кінці желаю 16. конвенції добрих успіхів. Хай живе У. Н.С. в Америці!. Хай живе вільна независима Соборна Україна!

Лесьо Сисин,
член від. 182.

87.

Милвок, Виск.

З нагоди головної конвенції прошу чених делеґатів взяти під увагу слідуючі мої проекти:

1. Вибрати комітет, щоби установили засади зеднаня всіх Українців в одну політичну орґанізацію, котра стараладбися про висвободжения нашої рідної землі.

2. Конвенція повинна установити осібний статут для поодиноких відділів, щоби кождий відділ мав одинокі статути.

3. Довг —ліни— повинні бути скасовані. бо се зовсім несправедливо.

4. Конвенція повина ухвалити, як кваліфікації для делеґатів, бо богато гроша Союза іде на марне, через, те, що відділи вибирають делеґатів, з котрих ніяка користь, а противно богато приносять втрати для Союза.

5 Головна конвенція повинна відбуватися величаво, щоби тим способом заімпонувати Американцям. Се можна зробити через більше оголошенне в американських ґазетах. Та через поміщування статей про наш нарід.

6. Хотяй засада Союза є не мішатися до релiґійних справ, однак думаю, що Союз повинен підперти справу змінення церковного календаря на новий стиль. Через те думаю, що нарід більше зеднається.

7. Конвенція повинна взяти рішуче становиско проти большевизму.

8. Конвенція повинна всіми силами підперти „Обеднанне", бо се одинока організація, котра приносить користь нашому народови так політично, як і матеріяльно, в старім краю.

Іван Пунько.
член від. 103.

88

Сеймор, Конн.

Подаю отсі точки під розвагу шан. делеґатам.

1. Щоби принимати женщини до 45 літ життя на долярів 1000 а дістанемо о много більше членів до У.Н.С., значиться, що попередно принималося жінки лише до 35 літ життя на 1,000 дол., а то за дялтої причини, що женщини скорше умирають а висше 35 літ У.Н.С. принимав лише на 750 дол.. Ми повинні се поправити, щоби принимати женщин до 45 літ життя на 1000 дол., бо я не бачу, щоби більше умирали женщини, як мущини.

Ми повинні ліпше подбати за свої жінки тут, бо чужі, ліпше шанують своїх жінок,; для чого мають бути жінки гірші від мущин.

Не одна хотілаби забезпечитися на більшу суму, бо має ве-

лику фамілію, а бідна не може у нас, то бере другу асекурацію, бо там її радо приймуть, на скільки вона схоче.

2. Щоби позичати гроші з каси У.Н.С. для своїх членів на 6 або 5 прц.. Приміром член має кількасот дол, і хотівби собі поставити хатину, або купити кавалок фарми то мусить брати перший морґеч у чужім банку, а для чого ми не можемо так зробити, щоби наша каса позичала на перший морґеч своему членови. Правда що для головного уряду за дуже праці і клопотів, але каса на тім не стратилаби, бо в кождім відділі є урядники, то они можуть посвідчити, кому можна позичити, а кому ні, і скільки. Я гадаю, що не так велику суму, от приміром 1500, 2000, о таку суму нема чого боятися, бо кождий член є майже н атаку суму забезпечений, а в разі його смерти може каса відтягнути свій довг.

3. Щоби з головної каси не видавати богато дарунків, бо то є орґанізація про нас всіх, ми маємо там парусот тисяч але то небогато, не дай Боже якої слабости на членів, прим., як була інфлюенція, а що буде в той час, се маеток цілого загалу, і кождий на то платить, щоби було на чорну годину, для його фамілії.

4. Що до дітвори, то я думаю, що вийшли дві табельки, на 50 і на 25 центів, але кождий, хто давав дитину до молодечого Союза то хапав за таншу, то я бачу, що за три доляри річно, ми ліпшої не знайдемо, а єсли будуть хотіли родичі, то можна поправити, але мусимо більше платити, а для бідних родичів добре і так.

5. Головний уряд повинна вибрати конвенція, бо члени не знають людий, хиба кождий відділ мусівби ставити свого кандидата, а на конвенції можна пізнати, хто є до чого здібний і відповідний; нема ріжниці, чи він був передше, або є тепер, але мусить знати свої обовязки, бо хто в чім довше працює, той ліпше вміє.

6. Конвенція має відбуватися так, як конвенція ухвалить за відповідне.

7. Календарі так, хто з членів хоче, то нехай кождий місцевий уряд запитає членів і нехай подасть замовлення кілько календарів потреба, а силувати не потрібно нікого

Т. Підличак.

—o—

89.

Трентон, Н. Дж.

Піддаю під розвагу:

1. Діти, котрі стоять в У.Н.С., щоби діставали часопись. Але, як стоїть одно, або двое, чи більше з одної родини, то вистарчить одна для всіх, бо, й так дитина, котра має один рік, не буде читати.

2. Котрі члени стоять в У.Н. Союзі і хотілиби побільшити своє посмертне, то щоби принимати після попередного вступу, щоби платив так само, від коли вступив до У.Н.С.

3. Сиротинець і приют для старців є конче потрібний, бо богато наших дітей пропадає по чужих, і вони виростають, а потім навіть не признаються до свого народу. Бо і не дивниця, що воно не признається до свого народу, бо так виховане в чужім дусі, а не своїм. То шан. делеґати всіма силами повинні над тим застановитися щоби конче збудувати сиротинець і дім для старців. Але щоби сиротинець немав нічого спільного зі сиротинцем священичим, щоби вложити в статут, щоби священники не взяли в свої руки.

Над сиротинцем має бути контроля з У.Н.С.

4. Дописи до часописи Свободи поміщувати, які би вони не були під зглядом підпису дописувателя, а без підпису не принимати, бо відповідальність за допись то відвічає дописуватель.

5. Конвенція має відбуватися що 4 роки.

6. Делеґата на конвенцію, щоби не вибирати, з таких членів, котрий членом шість місяців, а найменше має бутди членом рік, виключаючи нового відділу.

Я складаю сердечну подяку У.Н.С. за його щиру діяльність.

Так само і вам шан. делеґати бажаю доброго успіху і старайтеся для наших старців і вдів і сиріт, як найліпшого добра.

Павло Ґульґун.
членвід.245.

—o—

90.

Ст. Джозеф, Миз.

Читаю проекта членів і делеґатів, котрі мають до розпорядимости нашу славну орґанізацію. У.Н.С. Як я виджу з проектів, то члени бажають дати найбільше уступок старшим членам, звільнити їх і т. д. Застановіться над тим? На котрих членах зростає каса (маеток), чи в тих, що стоять, чи в тих, що відходять. Я мислю що в тих, що відходять. Возьму на приклад сам себе: Я плачу до Союза на фонд посмертний місячно $1,14, отже буду платити 40 років, то кілько я там вложу? Разом $539 і 20 цнт., а Союз має по моїй смерти виплатити 1000 дол.. Будьте певні, що в Союзі проценту тільки не наросте. Возьмім цілий маеток У.Н.С і розділім на всіх членів посмертного іно по дол. 500. Чи вестарчилоби? Ніяк ні.. Тож і нема нічогісінько в касі іно довг. Не дай Боже якого нещастя на нас, то і готівка є, а як би потягнуло, як тому було назад, інфлюенція тай по грошах. Даймо час У.Н.С. розвинутися фінансово, а як буде можливо тоді подумати, о якійсь інституції при нашій орґанізації, як сиротинець полекша старшим членам, часопись дітям і т. д.

Я не є проти жадним проектам і сам би рад які полекші для членів, але роздумати розумово, що є можливо, а що ні.

Ґазета здалабся даром, тільки, щоби хто купив папір і чорнило і всьо инше... ну і вислав нам. Але то трудно, ми всі одного споможем, але оден нас всіх не спроможе.

1. Пропоную і надалі старий уряд.

2. Остатися на далі тій самій системі плаченя дорослих членів своїх вкладок і фондів адміністраційних.

3. В молодечі департаменті ухвалити якусь часть винадгороди для тих, які вступають в повнолітні члени..

4. Ухвалити більшу часть членам в разі каліцтва, як рука, нога очи, а й пальці у руки.

5. Побудувати галю на конвенції і відбувати конвенції в однім місци, а дати одному відділови, до розпорядимости, а а хотьби і в Джерзи Ситі, то оплатилобися. І булаби втіха делеґатів, бо їдуть до свого дому.

С. Юркевич.
дел. від. 355.

—o—

91.

Филаделфія, Па.

Читаючи конвенційні проекти і я хочу кілька слів від себе знайшов до сеї пори ніким наведених:

1. Що кождий новоприступаючий член може записати своє посмертне після своеї волі на кого бажає, як також опісля може змінити на нових спадкоємців після свого бажання не так, як було до сеї поби.

2. Коли член У.Н.С пімре а спадкоємець знаходиться в іншій місцевости, або в старім краю, то У.Н.С. має вислати ціле його посмертне на руки урядників відділу в котрім покійний був членом, не так, як до сеї пори тільки головний уряд мав зівсім до діла:

3. У.Н.С. має кождого року дати якусь надгороду відділовому секретареви, за його річну працю, за що кождий секретар такий буде мав охоту до праці, та буде старатись приєднувати, як найбільше число членів.

4. Кождий член У.Н.С. має щороку отримати календар даром, позаяк кождому членови належалабося така надгорода, як презент, позаяк богато членів належить по 20 і по 30 літ і мусять що рокуголосувати та платити, як і чужі не члени за календар:

5. Уряд У.Н.С. мають вибирати делеґати, на Конвенції, не так, як є наведено в проекті одним делеґатом, Бо ви панове делеґати мусите знати, що майно У.Н.С. не можна нині дати кому дебудь в руки, а мусять бути ретельні та свідомі люде. Не оден має на думці, що тую роботу може і він потрафити, то він дуже милиться, бо бути відділовим урядником, де знаходиться кількадесять членів є цілком що иншого, ніж орґанізація з кільканайцять тисяч члені.

6. Читаючи дальше знаходжу проект про підвишку на чосопись, котра малаби виходити на неділю. Сей член також милиться в своїй думці, бо нас делеґатів не на се вибрали, щоби на членів наложити ще більші податки але мусимо стати, як одені дати якусь полекшу для членів У.Н.С.

7. Виробити нові статути позаяк старі статути не є практичні для членів У.Н.С., так само шкодить богато нашій орґанізації.

8. Член вносячий просьбу о запомогу з фонду бідних мусить перше представити своє положение на леґальнім засіданню свого відділу і мається голосувати членами,, чи сему членови, як раз належиться запомога, а не так , як було попередно.

Іван Сорока.
дел. від. 339.

—o—

92.

Питсбурґ, Па.

Звороти за життя та скасованя лінів.

Передконвенційні проекти друковані в Свободі, до сеї пори не дали нам ані одної доброї гадки, користної для У.Н.С. Більшість проектодавців подає такі проекти, що оно робить враження на чоловіка стороннього, що там десь в головнім офісі, наші головні урядники мають машинку до переоблювання 50 чи 100 чи і 200 долярових банкнотів на 1000 або і висше долярів.

Чи-ж можливі ,які небудь звороти жиючим членам по упливі кільканайцять, чи кількадесять літ з теперішних вкладок? Ні!

А як би і так зробили тай ухвалили таке, то не відкладаймо на довго тільки таки зараз клякаймо, та просім Бога, щоби ми були першими до еміґрування на лоно Авраама, бо того міліона не вистане для блисько 18.000 членів, — тай хтось би мусів колись проклинати У.Н.С. та' його урядників, що не лишиться для спадкоємців ані одного цента, бо складаючи що місяць по два доляри треба пятьсят місяців, або 41 літ і 8 місяців, щоби зложити 1,000. Справді гроші заплачені до У.Н.С. несуть яких 4 прц. або 6 прц., тай ту тисячу долярі зложилобися скорше, але шановні делеґати, кілько то наших членів вмирає заплативши яких 25 або 100 дол., або 500, а цілу 1000 треба було виплатити їх спадкоємцям.

Отже деж можливо звертати членам ще за життя? **Таж У.Н.С. не є льотерією, де оден виграе, а всі инші тратять, але У.Н.С. є орґанізація асекураційна на життя, обчислена, так, щоби були всі грамоти „членські сплачені” на припадок смерти члена.**

Ухвалюючи які небудь звороти треба нам застановитись над тим, кілько то в У.Н. є **членів старих, калік, хоровитих та членів, що запиваються до нестями самогонкою** через що смертність У.Н.С. може сильно збільшитися. Або, як засипле много вибух наших членів в майні, або який нещасливий випадок в фабриці. **Після мого рахунку нам і мріяти не треба про які небудь звороти, чи для старших членів, чи для дітей, — як також про скасоване лінів,** бо сим ми ослабилиби нашу касу У.Н.С., тай се не булаби користь для нашої орґанізації!

Хай У.Н.С. буде добрим батьком для всіх членів, не для одиниць батьком, а для других відчимом.

Сиротинець.

Проекти про сиротинець се є добрі гадки, але, як би мали богатих людий, щоби нам помогли дещо своїми кишенями, — то питанне сиротинця можнаби скоро розвязати, але ми сиротиниця, хотьби з долярових офір не отримаємо. А малиби в тім нашім сиротинци діти голодувати,, то я радивби питання сиротинця, хотьби навіть з гуманітарного боку, не розбирати. А по друге, який же би хосен, мав українськей загал з такого сиротинця? Чи ми можемо в таким сиротинци виховувати наших сиріт на борців за права українського народу? Я не думаю? Се є в Америці! Кілько то наших дітей американських уживає нашої мови в розговорі між собою?

Після моеї думки, се булоби зайвим **під сю пору звертати нашу увагу, в сторону заклада ння сиротинця, коли в сім часі проводиться страшна боротьба о свободу нашого народу.** Помагаймо нашим братам в сій боротьбі, усім, чим можемо а наших американських сиріт — лишім американським інституціям.

Орґан У.Н.С.

Деякі проектодавці дорікають Свободі, що друкується з блудами, декотрі, кажуть, що в ній нич цікавого нема, треті хотілиби бачити Свободу два рази так велику, як вона тепер є але за ті самі 35 цнт. на місяць.

Що до блудів маємо їх повно і в анґлійських ґазетах, то вже не дорікаймо так дуже Свободі за них, бо кождий з нас також потрафить блудити. А що до критики, що в Свободі нич цікавого нема, таке можуть сказати лише люди, що Свободи не читають, або мало що, бо я вже чув навіть від червоних большевиків, що в Свободі друкуються дуже добрі статті на всякі теми, то чомуж її так за дурно паплюжити?!

Місцевий лікар.

Одною з найважнійших справ до полагодження на 16. конвенції є справа місцевого лікаря. **До тепер головний уряд узглянював аплікації одобрювані першим ліпшим лікарем.** Ся прикмета є некорисна для У.Н.С., бо декотрі нечесні лікарі виписують свідоцтва без жадних оглядин апліканта представляючи такого яко „форст клес риск”.

Шановні делеґати! Сему треба положити конець, тай треба постаратися, щоби по всіх місцевостях де суть наші відділи був лише оден чесний лікар для оглядин аплікантів тої місцевости.

Таким способом, ми поставимо У. Н. С. на сильнійших основах, хай добра слава про него розіллється по всіх закутках Америки.

Павло Шпікула.
секр. від. 53.

—o—

93.

Блекстовн, Месс..

Піддаю під розвагу делеґатам.

1. Щоби головний уряд У.Н.С. зістав одобрений всіма делеґатами, бо він є досить здібний, тай надається до такої роботи, як кождому відомо; нам треба таких людей шанувати.

2. Так не треба знов одно хвалити, а друге ганити, але нам тре стати і всім разом працювати, бо сам головний уряд нічого не зробить, але нам треба тим урядникам, місцевим, відділовим робити троха більше тай праці наложити, бо я є переконаний, що декуди є так, що він є членом У.Н.С., тільки про людське око, а далі його нічого не обходить, бо його секретар якось так притягнув примусово.

Я даю під розвагу членам У.Н.С., щоби той, котрий вписав свою жену і свої діти, най старається притягнути своїх знайомих, бо я знаю з переконання, що є такі члени, що дуже кричать про У.Н.С. а його родина стоїть в чужинецькій, якійсь компанії.

3. Конвенція має розпочатися так само, як була до тепер. Всі делеґати мають зїхатися на свій час тай всі мають піти до церкви, де має бути Служба Божа і панахида за наших бувших членів У.Н.С., тай спімнути за наших старих членів, бо декотрі члени вже повмирали, та як би не ті члени то певно того У.Н.С. не булоби, бо нам всім добре відомо, що вони досить понесли праці, тай труду, бо їм завше, якісь яничари кидали колоду перед ноги. За се тре нам їх спімнути за їх щиру працю, що вони нам заложили таку ґарну тай величаву орґанізацію, котрою ми повинні нині дуже гордіти, а тим членам котрі вже померли най їм буде земля пером.

4. Домагаюся від конвенції У.Н.С. видати для членів молодечого департаменту маленьку ґазетку і то зараз, як член має скінчених 8 років життя.

Така ґазетка, щоби виходила на місяць два рази, щоби наше молоде поколінне не забуло, з якої воно національности, походить, щоби оно не сказало Рошен, або Поляк. Нам конче тре се зробити.

5. Конвенція най відбуваеся, що 4 роки, на мою думку се справедливо, бо що три роки час за короткий тай терпить Каса У.Н.С,

6. Орґан У.Н.С. „Свобода”, щоби виходила, як денник на 8 сторін друку тай найбільше вона має подавати зі старого краю вісти. Ми і тут маємо дещо досить цікавого, але нема богато місця, бо заберуть ріжні оголошення.

7. Щоби кождий відділ У.Н.С. мав право вибрати делеґата після свого числа членів тай коштом У.Н.С., а тоті дієта манайвище 5 дол., бо тепер пейду вже зірвали, не так, як попередно дієту побирали по 10 дол.; то забогато для каси У.Н.С.

8. Календар У.Н.С., щоби був видаваний коштом У.Н.С. і то, як презент для члена.

9. Конвенція най відбуваеться завше в однім місци, найлучше булоби в Джерзи Ситі, бо уряд мавби менше праці і клопоту.

10. В члени молодечого департаменту можна принимати дітий не членів і рівнож можна принимати на літа так само, як другі орґанізації принимають.

11. Купити, яку площу на сиротинць, та в такому місці, щоб була наоколо вода, тай земля урожайна, щоби можна дещо посадити тай засіяти.

Бажаю делеґатам щирої праці і доброго успіху, щоби той час приніс користь У.Н.С. і нам членам і дай боже до другої конвенції, щоби було три рази більше членів.

Яким Шаравара.
член від. 206.

—o—

94.

Рочестер, Н. Й.

Від самого початку, я слідж у всі проекта, в котрих члени висказують свої думки, в який спосіб поліпшити свою орґанізацію У.Н.С. Я з декотрими проектами погодивбимся а з декотрими не можу погодитись цілком. Як на примір декотрі члени пишуть проекта, щоби 16. конвенція в Рочестер Н. Й. зробила якийсь опуст, хто буде належав 20 чи 40 літ до У.Н.С.. Гадка булаби не зла, але ми знаєм, що У.Н.С. є ще за молода та слаба орґанізація для таких опустів, як декотрі члени задумали. А хотяйби У.Н.С. давав якийсь опуст довголітним членам, то тогди ті члени мусілиби богато більший розмет посмертний платити, і знов булоб невдоволення.

Я також поставлю кілька домагань від себе:

1. Щоби конвенція відбувалася, як до тепер, що чотири роки, та все в иншій місцевости, це є велика користь для орґанізації, як У.Н.С. бо це дається до опізнання Американцям про український народ.

2. Часопись Свобода, щоб виходила, як до тепер, денник на чотири стороні, але за те домагаюся, щоби всякі платничі оголошення викинути, крім виділових, як мітинґи і забави і ті, щоб були безплатні.

Всякі чужі оголошення не приносять ніякої користи членству, тільки шкоду, бо не оден член злакомиться на ґарну річ намальовану на папери, а потім нарікав, що за дорого заплатив.

Наш фонд на часопись Свободу, за малий то пора підвисшити тільки, щоб вистарчило, щоб не потрібно чужого оголошення принимати.

3. Щоби делеґати ухвалили два центи на шкільний фонд, бо цео кончге справа вимагає. не мала права ухвалювати на ніяку ціль політичну, чи народну з каси У.Н.С., як на це не годиться більшість членів У.Н.С.

5. Щоби екзекутива У.Н.С. не мала права репрезентувати У.Н.С. в ніякій політичній орґанізації, я на тке більшість членів не переголосували.

6. Щоби напрям ґазети ухвалила конвенція, щоб часопись була безсторонна, щоб одну партію ганила, а другу хвалила, (розуміється українську, а не польську ані московську).

7. Щоби У.Н.С. дав кождому відділови лікаря, значить, коли член вступає до товариства і У.Н.С., щоб той член не оплачував лікаря. Це далоб більшу спромогу орґанізувати членів.

8. Попираю гадку, К. Ількова дел. 16. відділу, щоби У.Н.С. давав позичку на першийморґеч своїм відділам на відповідні і певні реальности. Це булаб велика користь не тільки для членів У.Н.С., а й взагалі для цілого українського народу, а тоді певно лекше булоб орґанізувати членів, та булоб де вести українську школу, та вне, що потрібно українському народови до життя.

В Ґурянський.
член від. 316.

ДОПИСІ.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу.

Заходами місцевого Комітету так як минулого року так і того Різдва пішли колядники по українських родинах з колядою на Рідну Школу в Галичині. Коляду зложили слідуючі:

Симеон Сейбел $3.00; Николай Косован 2.45; Данило Бодак, Іван Дух, Стефан Колярянський, Василь Поцілуйко, Николай Сернюк по $2.00; Петро Іворянин, Василь Міхалюк, Мих. Ковальчук, Павло Цюпка, Ів. Михальчишин, Яків Варшона, Гр. Ференц Павло Рудий, Теодор Шнжик, Вас. Ващук, Мих. Іващишин, Павло Кожух, Томко Вітковський, Вас. Пиндик, Вас. Микитин, Василь Пушкар, Юліян Варшона, Кость Гнип, Петро Підлиський, Йосиф Руцький, Ст. Куніцький, Юрій Грицай, Теодор Сюрка, Давид Вайстен, Мих. Мельничук, Ів. Голубець, Ст. Федишин, Йосиф Базарніцький, Ігнатій Бабяк, Лев Поричун, Йосиф Юркевич, Дм. Підлиський, Симеон Колодійчук, Антін Петльовський, Николай Стронський, Михаїл Стронський, Василь Ференц, Павло Базарніцький, Ник. Вільчинський, Іван Макаровський, Кіндрат Петриця і Петро Базарніцький по $1.00; Пилип Петрчишин, Андрій Лечняр, Василь Вовнянка, Вас. Лемішка, Даниїл Миталінський, Петро Лемішка, Григорій Дудак, Томко Пушкар, Катерина Пушкар, Григ. Медвідь, Іван Малюкович, Ігн. Пастернак, Пилип Парій, Йос. Базарніцький, Теодор Шаян, Петро Терпляк, Стефаний Заяць, Василь Перец, Петро Полохач і Н. Н. по 50 ц.; Мих. Коропіта, Вас. Іващук і Ол. Виньовський по 25 ц. — Разом $69.20. Попередно зібрано добровільні датки $32.50, в касі було ще з давної збірки $2.30. Разом $104.00.

Дня 14. лютого вислано до Львова до Педагогічного Товариства $100.00 через Амерікан Експрес Ко., пересилка 4.00.

Юрій Грицай, предс.
Ник. Косован, касг
Дасило Бодак, секр.

ЛАДЛОВ, МАСС.

Коляда на Рідну Школу.

Заходом Тов. ім. Івана Франка, віт. 253 У. Н. Союза в Ладлов, Масс. зладжено „коляду" на Рінду Школу в краю.

В нас тут, в Ладлов, так як і по других місцевостях, українська робота не заспала. Хоть Хто може і подумає що так, але знайте, що щирі сини України не призабули за Рідну Школу в Східній Галичині. Зібралось кількох товаришів і пішли колядувати: Колядував: П. Яців, І. Приступа і П. Пилипів.

Гроші вислані до Обєднання. Коляду зложили:

По $1.00: Дц Харів, Д. Харко, П. Хомин, І. Сорока, К. Сліпецький, Г. Столяр, М. Столяр, П. Яців, С. Яців, Н. Яворський, П. Пилипів, М. Олінкевич, И. Олійник, Д. Андрусик, В. Антонів, Г. Шабан, І. Гнатів, П. Нанущук, Д. Вапусів, М. Чорняк, С. Раплус, М. Федорів, І. Мельник; Д. Мишолівскі 75 75 ц.; по 50 ц.: І. Приступа, М. Пукіш, І. Максимів, М. Мельник, А. Диняк, И. Дяковський, Н. Кароль, С. Косців, С. Надивайко, Ю. Нишук, В. Чоренький, И. Чорний, Я. Федорас, І. Сорохтей, К. Яремко, Т. Заячковський і И. Раплус; І. Воронка 25 ц. — Разом заколядовано $33.50. Розхід $2.50. Осталo $31.00.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу.

Заходом Шкільного комітету при укр. Тов. „Вільних Козаків м. Львова", від. 143 У. Н. Союза заколядовано на Рідну Школу $111.35. Зложили слідуючі:

По 3 дол.: Гр. Боечко, М. Гула і С. Дриботюк; по 2 дол.: Ю. Драган, А. Антос, О. Балас, М. Савіцький, П. Піцунко, В. Цільник, І. Галичин, Д. Швець, Р. Кузів, І. Лацусть, Н. Гула, М. Лужецький, С. Яремчук, Д. Савіцький і М. Никифорчин; по 1 дол.: С. Кметь, Д. Максимів, М. Хрущ, П. Пастернак, О. Прокопів, І. Якимів, І. Добрінський, І. Дусановський, Ф. Поронько, А. Загорулько, П. Шермон, С. Антонишин, І. Повалений, А. Борщка, М. Савіцький, С. Балас, А. Кавка, Д. Возняк, П. Підцерковний, К. Добріянський, М. Прокопів, М. Новак, І. Марусевич, Т. Приднус, В. Куницький, С. Яндьо, С. Букатчук, Т. Лис, І. Гонтарук, О. Шкварок, Т. Піцунко, Д. Рокицький, Л. Добріянський, Н. Шустер, Г. Кіт, К. Лазута, І. Дощук, В. Трач, В. Морфей, Я. Мелета, П. Федишин, П. Варениця, Ф. Олинців, Н. Добріянський, М. Тимцюрак, О. Бойко, Н. Юшкевич, В. Степан і П. Шмир; по 50 ц.: Д. Безкоровальний, С. Радець, Г. Орчук, П. Гладкий, І. Когут, Д. Максимів, М. Стець, П. Клюба, І. Денет, П. Янкошук і Д. Паліїчук; по 25 ц.: П. Левишин і С. Темняк. — На весілю в С. Букатчука і В. Марекей зложили слідуючі: С. Паламар 2 дол.; по 1 дол.: Василь Лазута, С. Абрагамовська, М. Дрозда, А. Замлинські, Ф. Романчук, Г. Боечко, І. Кошинські, М. Добріянський, Т. Приднус, М. Никифорчин; по 50 ц.: Ю. Драган, П. Шмир, Н. Пасічник, Н. Лазаревич; дрібними жертвами 2.35. Разом $16.35. — Всі збірки разом $111.35.

Гроші вислано: 50 дол. на українські місцеві школи в Ніо ство у Львові. 2 дол. оплата пересилки а 2.35 зісатеся в касі, котрі при дальшій збірці прилучиться і вишлеся на ту саму ціль. Всім жертводавцям Товариство складає сердечну подяку.

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ.

Коляда для інвалідів

в старім краю, зібрана Українським Жіночим Товариством опіки над інвалідами.

Жертвували слідуючі:

Марія Стефанишин, Д. Мамчій і Тов. Купчинці по $5.00; К. Мельник $3.00; Д. Дудич, І. Прохницька, А. Назар, І. Чіпіль, М. Возняк, Ф. Сай, П. Горбашюк, Ф. Мишлай, Гр. Галас, І. Душняк, Н. Максимович, Н. Кравчук, А. Куликова, М. Костецька, Т. Дідоха, І. Демчук, Т. Михальчукова, К. Дрозда, С. Абрагамовська, З. Кушнірівна, Ю. Марашуківна, Н. Гайдова, В. Дмитрів, С. Бездел, П. Дембіцка, О. Кубай і А. Лукин по $2.00; Д. Демкович і І. Хома по $1.50; П. Черемха $1.30; І. Герич, М. Мельник, М. Бабій, М. Рудик, С. Ярчак, С. Лісковацький, М. Мацишин, А. Мулик, М. Фурка, Б. Крол, А. Еншис, В. Морфей, Ю. Драган, В. Трач, М. Добрянський, І. Павелей, Ф. Оленців, З. Назак, М. Садовий, Н. Садовий, С. Ящук, П. Заяць, М. Слободзян, М. Ящишин, Г. Ягрест, І. Кайла, Е. Гайка, А. Гладкий, С. Голонь, Д. Креськів, Д. Дешевський, В. Хома, І. Бойчук, І. Жовцір, А. Горбатюк, В. Воловин, І. Набожинська, І. Ільчишин, О. Бойко, Н. Василишин, Ю. Гикавчук, І. Гелета, А. Цьвігун, А. Гула, Н. Микольцьо, І. Кренсин, М. Кушнірик, В. Вітрик, М. Савка, Я. Лошко, А. Гринович, С. Алжесон, А. Фіялка, Я. Проліско, В. Венгер, В. Вовк, М. Юшкевич, М. Лозінський, І. Сімак, П. Севчук, А. Аржус, А. Ділайчук, Т. Лопушинський, Т. Барановський, Н. Білий, А. Дубас, І. Дубас, Н. В., І. Фуртас, П. Сенчишин, І. Головчук, П. Девек, Ю. Шевчуківна, А. Васильців, І. Ярмола, І. Хархан, Л. Берник, К. Бодневська і А. Мудра; Н. Солтис 75 ц.; С. Драган, С. Яндю, М. Барановський, І. Вишневський, М. Філд, І. Макар, С. Шінка, К. Кунова, М. Горбовий, І. Бобрик, П. Лашкий, П. Шарко по 50 ц.; М. Горбов 30 ц.; Н. Гарбов, Н. Н., А. Ерет, П. Фудай, А. Сольобінський і Я. Кушма по 25 ц.; Ф. Музика 20 ц. — Разом $165.05.

За ласкаві жертви складаем щиру подяку.

ЗА У. Ж. Т. оп. над ІНВАЛІД.
П. Дембіцка, секр.

НОВА УКРАЇНСЬКА ТВЕРДИНЯ В СТАНИСЛАВОВІ.

(Інавгураційне отворення театральної салі „Сокола").

До Діла пишуть зі Станиславова:

Серед нашого теперішнього лихоліття і загальної апатії приємно відмінити бодай дрібні прояви народньої праці. Тим більше заслугує на нашу увагу останній великий успіх станиславівського громадянства. Дрібними жертвами, посвятою одиниць і впертою працею декількох інжинірів здвигнули Станиславівці скромний, але міцний будинок при вулиці 3. мая ч. 18.

Дім служити-ме перш усього потребам театрального мистецтва. Саля завбільшки як львівська саля Музичного Інституту ім. М. Лисенка, трохи може більша, але низша, дуже акустивчна, має сцену, партер, балькон і лхожі (ці останні тільки з одного боку. Балькон і льожі будовані модерним способом з залізо-бетону без траверз. Вестібуль досить обширний. Штудерно збудований буфет, що рівночасно служить як фуматорій. Стеля там дуже висока і переділена вгорі звисаючою стіною. Це має ту ціль, що дим з куреня задержується вгорі і не йде на велику салю. З боку будинку є невеличка електрівня, що дає світло для всіх убікацій.

На інавгураційному відкриттю, не вважаючи на зливний дощ, саля була заповнена святочною громадою. Голова комітету будови відкрив свято, почім наступили устні й листовні привіти від місцевих і краєвих товариств і установ, м. и. від львівського „Сокола-Батька".

Станиславівський „Боян" під проводом проф. Білобрама відспівав дуже гарно дві пісні. Помітне враження зробив відчит проф. Ю. Чайківського, солідний і виголошений з вервою. Промовець представив коротко історію будови і м. и. навів паралелю, як будовано колись „Народній Дім" у Львові. (На жаль „Нар. Дім" перейшов покищо у чужі руки, а того чейже не бажає новозбудованій салі у Станиславові). Панна Г. Лагодинська, абсольвентка музичної консерваторії у Відні, зібрала своєю грою, яка зрештою вимагалаб фахової оцінки, за яку я не берусь, рясні оплески зібраних. Проф. Ст. Клапоущак деклямував „Semper tiro" та один вірш „З книги Кааф", трохи з патосом, сильним голосом. Річи трудні, але віддані знаменито. У виголошенні не було ні одного фальшивого наголосу, що у нас рідко трапляється. — Сольоспів п. Харківського (барітона) у супроводі фортепяна „Реве та стогне" і ще одна пісня був би лишився у споминах може найкрасшою точкою цілого вечера, коли би шановний співак не заверещав свого виступу нефортунною російщиною „Єво уж нет", що справедливо викликало несмак у публики.

Вистава одноактівки „Останній сніп" І. Тобілевича не, зовсім влучно надавалася на інавгураційний вечір. Це безсумніву один з найслабших творів великого драматурга, мало сценічний і мало в ньому акції так, що гарна ідея твору — пятнування зрадництва — виходить неясно і блідо.

По концерті відбувся в салі „Української Бесіди" в Нар. Домі комерс із танцями.

Зачуваю, що на руханку станиславівський „Сокіл" хоче вибудувати окрему салю. Щасть Боже і то, що є, докінчити і нову поставити. — **Т. Ф.**

ЩАДНИЧІ КАСИ НА УКРАЇНІ.

На Україні істнує тепер 1061 щадничих кас, з того одна головна у Харкові, 4 в губерніяльних містах, 54 центральних 756 почтових, 33 залізничих, 15 міських філій і 201 посередницьких. За минулий рік число операцій по приняттю вкладок досягло 657.459, по видачі — 858.810.

Клієнтами кас є переважно робітники і службовці, на яких припадає 75 прц. вкалдкових книжок. Сума вкладок, що належить цій групі, становить 38 проц. загальної суми вкладок. На селянство припадає книжок вкладкових і суми вкладок всього на всього 3 прц.!

Загальна сума вкладок виносила 1,700.000 карб. В порівнанню до передвоєнних часів є це капля в морі.

БАКТЕРІЇ НА БАНКНОТАХ.

Німецький дослідник К. Кіфер прослідив скількість бактерій, що гніздяться на старих, зужитих банкнотах, при чому начислив їх від 13.000 до 143.000 на одному банкноті. Близше очеркнення якости паперу виявило, що скількість бактерій не залежить від степені зужиття банкноту, але від степені пладкости поверхні банкнота. Банкноти з рапавого паперу облегчують загніздження більшої скількости катерій аніж гладкі. Коли візьмемо на увагу живучість бактерій, з яких деякі як пр. черевного тифу, живуть від 11 до 96 днів, то зрозуміємо, яку небезпеку для людського здоровля уявляють собою банкноти, яких стільки намножилося в повоенних часах.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. марта, в гали Укр. Нар. Дому, о годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на зборах. — Г. Степанек, рек. секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Укр. Тов. Згода, від. 294, повідомляє, що чвертьрічний мітинг відбудесь о 3-ій годині попол., в неділю, 8. марта, в гали церковній на Grand St. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Сего місяця будесь принимати нових членів без оплати вступного. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Н. Моссора, предс.; Яков Салій, кас.; Я. Макович, секр.

ФАРЕЛ, ПА. Бр. св. П. і П., від. 285, повідомляє своїх членів і членкинь, що квартальний мітинг відбудеться 8. марта під ч. 924 Біцварт Еве. Проситься явитись на сей мітинг, бо буде читано квартальні рахунки. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Неявившіся члени будуть карані після ухвали. Проситься привести нових членів, бо сей місяць послідний в якім будесь принимати без вступного. — В. Гладьо, предс.; М. Забич, кас.; В. Федорчик, секр.

ФІЛЯДЕФІЯ, ПА. Повідомляється всіх членів Тов. Мир, що місячний мітинг відбудеться в неділю, дня 8. марта с. р. о год. 2-ій попол., в гали Укр. Громади, 2309 Феймонт Еве. Присутність кождого члена є конечна. — Секретар.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів, що мітинг відбудеться 8-го марта о годині 2.30 попол., в салі Української Хати під ч. 2240 Греялінг ул. Проситься всіх членів явитись на означений час. Пригадується членам відділу, що марець місяць є послідний, в котрім принимається нових членів до У. Н. Союза і до відділу без вступного членів дорослих і дітий. Тому добра нагода стати членом найбільшої і найкорнсніщої організації У. Н. Союза. Подбаймо всі разом та приведім знакомих і сусідів, які ще не стоять в У. Н. Союзі. — Андрій Патра, предс.; Іван Курчак, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Бр. Пресв. Тройці, від. 203, повідомляє отсим всіх членів братства місцевих і позамісцевих, що квартальні збори відбудуться в суботу, дня 7. марта с. р. точно о годині 8-ій вечером, в гали церковній під ч. 162 Норт 5-та ул. Пригадуєсь всім членам, щоби свої залеглости вирівнали, в противнім случаю будуть суспендовані. На тих зборах будуть рішатися важні справи, тож обовязком кождого члена явитись під грозою кари назначеної статутом. На зборах буде принимать в члени братства і У. Н. Союза мущин, женщин і дітий без вступу. — Мих. Шипот, предс.; Володимир Яськевич, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. св. О. Николая, від. 293, повідомляє всіх членів і членщь як місцевих так і позамісцевих, що квартальний мітинг відбудесь в неділю, дня 8. марта с. р. о годині 11. перед полуднем, зараз по богослуженню в гали каплиці св. О. Николая ч. 157 — 18-та улиця. На ті збори мають явитись всі члени і членщі, бо буде важна справа до порішення, а то відобрання маєтку від бувшого предсідателя, яка то справа досі не полагоджена. На зборах буде принимать в члени братства і У. Н. С. [illegible]